

**Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих
імені Івана Зязюна НАПН України
Пряшівський університет (м. Пряшів, Словаччина)
Науковий університет імені Етвеша Лоранда (м. Будапешт, Угорщина)
Вища лінгвістична школа (м. Ченстохова, Польща)
Інститут педагогіки і психології
Університету імені Яна Кохановського в Кельцах (Польща)
Гуманітарно-педагогічний коледж Мукачівського державного
університету**

ОСВІТА І ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ФАХІВЦІВ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

**Збірник тез доповідей
за матеріалами V Міжнародної науково-практичної конференції
21-22 жовтня 2021 року**

**Україна, Мукачево
21-22 жовтня 2021 р.**

УДК 37:378.011.3-057.4:316.476(477:4)(043.2)

О – 72

Рекомендовано до друку Науково-технічною радою
Мукачівського державного університету
(Протокол № 8 від 25 листопада 2021 р.)

Рецензенти:

Сотська Галина Іванівна – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, заступник директора з науково-експериментальної роботи, Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України (м. Київ);

Козубовська Ірина Василівна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи, ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

Освіта і формування конкурентоспроможності фахівців в умовах євроінтеграції: збірник тез доповідей V Міжнародної науково-практичної конференції, 21-22 жовтня 2021 р., Мукачево / Ред.кол.: Т.Д. Щербан (гол.ред.) та ін. – Мукачево: Вид-во МДУ, 2021. – 352 с.

ISBN 978-617-7495-48-1

У збірнику представлено тези доповідей учасників V Міжнародної науково-практичної конференції «Освіта і формування конкурентоспроможності фахівців в умовах євроінтеграції». Учасниками конференції запропоновано до обговорення проблеми розвитку загальноосвітньої та вищої школи, освіти дорослих та професійної активності фахівців.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, аспірантів, які займаються проблемами національної освіти в умовах інтеграції в європейський і міжнародний освітній простір.

Редакційна колегія: Щербан Т. Д. – д.психол.н., професор (голова), Гоблик В. В. – д.е.н., професор, Товканець Г. В. – д.пед.н., професор; Кобаль В. І. – к.пед.н., доцент; Молнар Т. І. – к.пед.н., доцент, Мочан Т. М. – к.пед.н., доцент, Фенчак Л. М. – к.пед.н., доцент.

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікацій.

© Мукачівський державний університет, 2021

ОГІЄНКО О.І.	
ЗОВНІШНІ ЧИННИКИ І ПРОЦЕДУРИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ПІДГОТОВКИ АМЕРИКАНСЬКИХ ВЧИТЕЛІВ.....	229
ОДОШЕВСЬКА Є.С., ЧЕКАН О.І.	
ПОРУШЕННЯ МОВЛЕННЯ ЯК ОДИН ІЗ ЧИННИКІВ ЗАНИЖЕНОЇ САМООЦІНКИ СУЧАСНИХ ДІТЕЙ.....	231
ОЛІЙНИК Г.М.	
РЕАБІЛІТАЦІЯ ЯК ТЕХНОЛОГІЯ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ: СУТНІСТЬ ТА ВИДИ.....	233
ПАВКО А.І.	
ОСОБЛИВОСТІ ПЕДАГОГІЧНОЇ СИСТЕМИ Я. КОМЕНСЬКОГО ТА ЙОГО СВІТОГЛЯДНІ ДЕТЕРМІНАНТИ.....	235
ПАВКО А.І.	
СУТНІСНІ ЗАСАДИ ІНТЕЛЕКТУ: ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ.....	237
ПАЗЮРА Н.В.	
ВИСВІТЛЕННЯ ПИТАНЬ ДЕМОКРАТИЗАЦІЇ ОСВІТИ В КОМПАРАТИВНИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ.....	240
ПАУК М.М., ЮГАС О.М.	
SOFT SKILLS – НЕВІД’ЄМНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ФАХІВЦІВ-ФІЛОЛОГІВ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ.....	241
ПЕРЕБИЙНІС Ю. В.	
РОЛЬ ПРОБЛЕМНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ БАКАЛАВРІВ ПРАВА ДО ПРОФЕСІЙНО ОРІЄНТОВАНОГО ІНШОМОВНОГО СПІЛКУВАННЯ.....	243
ПОПОВИЧ А.М., БРИЖАК Н.Ю.	
ЗДОРОВ’ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ МОЛОДШОГО ШКОЛЯРА В УМОВАХ СУЧАСНОГО ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ.....	245
ПОПОВИЧ Н.Ф., ДОБОНІ А.А.	
МЕТОДИКА ОЗНАЙОМЛЕННЯ ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ З ТВОРЧІСТЮ А. КОСТЕЦЬКОГО.....	247
ПОПОВИЧ О.М., ВОВЧОК М.Ю.	
ФОРМИ ТА ПРИНЦИПИ ФОРМУВАННЯ МЕДІАГРАМОТНОСТІ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	250
ПОПОВИЧ Я.В., ЛАЛАК Н.В.	
ДО ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ У МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ПРОЄКТУВАЛЬНО-МОДЕЛЮВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ.....	252
ПОСТРИГАЧ Н.О.	
РОЗВИТОК ПОЛІТИКИ ЯКОСТІ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ У ГЛОКАЛЬНОМУ КОНТЕКСТІ.....	254
ПРОГОНЮК А.В., САНТО В.В.	
КОМУНІКАТИВНІ ІГРИ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ МОВЛЕННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	256
РЕНДЗЕЙ В.В., ПОПОВИЧ Н.Ф.	
ВИВЧЕННЯ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ ТВОРЧОСТІ М. СИНГАЇВСЬКОГО.....	260

[Електронний ресурс] / Офіційний сайт Верховної Ради України. - Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/347/2002>

2. Національна стратегія розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у новій українській школі від 25 травня № 195/2020 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.president.gov.ua/documents/1952020-33789>.

3. Загородній В. В. Сучасні проблеми здоров'я дитячого населення шкільного віку та шляхи її вирішення / Загородній В. В. // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету імені Т. Г. Шевченка. Вип. 129. Том 3. Серія: Педагогічні науки: Збірник. – Чернігів: ЧНПУ, 2015. – С. 141–144.

4. Концепція «Нова українська школа». – Режим доступу: <http://mon.gov.ua/Новини%202016/12/05/konczepczyia.pdf>

5. Державний стандарт початкової освіти (2018) – Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/pro-zatverdzhennya-derzhavnogo-standartu-pochatkovoyiosviti>

6. Лук'янченко М.І. Педагогіка здоров'я: теорія і практика: монографія / Микола Лук'янченко. – Дрогобич: Редакційно-видавничий відділ Дрогобицького державного педагогічного університету імені І. Франка. – 2012. – 348 с.

ПОПОВИЧ Н.Ф.,

ДОБОНІ А.А.

Мукачівський державний університет, Україна

МЕТОДИКА ОЗНАЙОМЛЕННЯ ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ З ТВОРЧІСТЮ А. КОСТЕЦЬКОГО

У початковій школі читання є одним із важливих засобів навчання, розвитку та виховання дітей молодшого шкільного віку. Воно прилучає учнів до скарбниці духовності й культури, літературних надбань українського народу. Вивченню актуальних питань літературного читання присвячено ряд публікацій [1; 2; 3].

Учитель початкових класів має можливість розкрити молодшим школярам красу художнього слова, ознайомивши їх з творчістю українського дитячого письменника А. Г. Костецького.

Народився Анатолій Георгійович Костецький 6 грудня 1948 року в м. Києві. Від своєї бабусі він почув перші казки. Згодом його мати, вчителька мови й літератури, заохочувала сина до класичної спадщини. Коли хлопчику було п'ять років, він міг сам читати й писати. Відтоді не розлучався з книгою і пером.

У 1972 році письменник видав свою першу книжечку для дітей «Джміль про сонечко гуде».

Популярними стали такі його книжки для дітей: «А метеликам – весело» (1974), «Все про мене» (1977), «Постукай у моє вікно» (1978), «Лист до птахів» (1979), «Пісня для всіх» (1982), «Слово про матір» (1983), «Моя мама» (1984),

«Бюро знахідок» (1985), «Де літо живе?» (1986), «Мінімакс – кишеньковий дракон, або День без батьків» (1987), «Все про тебе та про всіх» (1988), «Пригодам – ура» (1985), «Нас батьки не розуміють» (1991), «Про розумного kota» (1991), «Мої та твої таємниці» (2003), «Гарно бути песиком, гарно бути котиком» (2005).

У збірці віршів «Бюро знахідок» вміщені такі твори письменника: «Проста арифметика», «Справжні подруги», «Все не так», «Хвостата мова», «Спішу додому», «Вірш без кінця» та ін.

До дитячої книги А. Костецького «Де літо живе?» входять такі вірші: «Все починається з мами», «Моя гра», «Квітень», «Розквітнув сад», «Короп», «Рак-дивак», «Полювання», «Хлібний дощ», «Де літо живе?», «Липень», «Хто де спить?», «Лісова таємниця», «Мрія», «Кіт-воркіт», «Нема нікого вдома», «Утрюх», «Що найкраще», «Наша пісня», «Весело!», «Просто», «По гриби», «Осінній клен», «Дерево», «Домашній твір», «Гарна пам'ять», «У гостях», «Ходім на наш майданчик!», «Казка про сім неділь у тижні» та ін.

У збірці для дітей «Нас батьки не розуміють» вміщені такі вірші: «Ти – ростеш», «Сплять дороги», «Починається весна!», «Березень», «Квітень», «Травень», «Кому що сниться», «Життя на зірках», «Рибалка-дивак», «Бабусині казки», «Стара казка на новий лад», «Бюро знахідок», «Старий каштан», «Невидимка» та ін.

У 1986 році за повість «Мінімакс – кишеньковий дракон» А. Костецький удостоєний літературної премії імені Миколи Трублаїні.

У 1994 році письменник став лауреатом літературної премії імені Лесі Українки.

Для дітей А. Костецький написав твори різних жанрів.

До кола дитячого читання входять вірші письменника: «Батьківщина», «Спішу додому», «Все починається з мами», «Імена», «Дивна звичка», «Мрія», «Про дорослих», «Косички» тощо.

У 2-му класі учні вивчають вірш А. Костецького «Батьківщина»:

Знаєш ти, що таке Батьківщина?

*Батьківщина – це ліс осінній,
це дім твоя і школа,
і гаряче сонячне коло.*

*Батьківщина – це труд і свято,
Батьківщина – це мама й тато,
це твої найщиріші друзі
і бджола у веснянім лузі.*

*Батьківщина – це рідна мова,
це дотримане чесне слово [4, с. 54].*

У 3-му класі діти вивчають вірш письменника «Спішу додому» [5, с. 143-144]. Під час вивчення цього твору вчителю необхідно звернути увагу школярів на те, з якою інтонацією слід прочитати слова героїв вірша – Сергійка, Миколи, Слави. Адже «...основними недоліками читання й усного мовлення молодших

школярів є бідність інтонаційного малюнка, неправильно вибраний тон, недостатня гучність мовлення тощо» [3, с. 89]. Відтак, учні повинні вміти дотримуватися інтонаційного кінця речення, робити зупинки після фрази, логічно наголошувати слова, робити паузи (малі, великі, дуже великі).

Під час ознайомлення молодших школярів з творами А. Костецького учителю слід брати до уваги можливість застосування різних видів читання:

- читання пошепки, тихо, голосно;
- читання комбіноване (вчитель – учні);
- хорове (групове) читання певного уривку;
- читання ланцюжком;
- мовчазне читання;
- читання-«гудіння»;
- читання «дощиком»;
- читання «буксиром»;
- читання на швидкість;
- читання з метою знаходження певних слів, назв, розділових знаків;
- читання в особах;
- читання у парі тощо.

А. Костецький для дітей написав також прозові твори. У 1978 році світ побачила його повість «Постукай у моє вікно». У 1980 році він опублікував повісті-казки «Все – як насправді», «Хочу літати!».

Отже, дитячий письменник А. Костецький створив для молодших школярів чимало цікавих творів. Вивчення творчості письменника посідає вагомe місце у навчально-виховному процесі в початковій школі. Адже його твори мають важливе пізнавальне, розвивальне й виховне значення.

Список використаних джерел

1. Попович Н. Ф. Особливості вивчення творів Лесі Українки у початкових класах / Н. Ф. Попович // Науковий вісник Мукачівського державного університету. Серія «Педагогіка та психологія»: збірник наукових праць / гол. ред. Г. В. Товканець. – Мукачево: МДУ, 2017. – Випуск 1(5). – С. 135-138.

2. Попович Н. Ф. Особливості розвитку мовлення молодших школярів на уроках літературного читання / Н. Ф. Попович, Н. В. Лендел // Інноваційна педагогіка: науковий журнал. – Одеса, 2019. – Випуск 12. – Том 2. – С. 36-40.

3. Попович Н. Ф. Особливості формування в молодших школярів навичок виразного читання / Н. Ф. Попович, Г. Ю. Гудачок // Науковий вісник Мукачівського державного університету. – Карпатська вежа, 2017. – №23(18). – С.87-95.

4. Савченко О. Я. Українська мова та читання: Підручник для 2 класу ЗЗСО (у 2-х частинах): Частина 2 // О. Я. Савченко. – К.: УОВЦ «Оріон», 2019. – 144 с.

5. Савченко О. Я. Українська мова та читання: Підручник для 3 класу ЗЗСО (у 2-х частинах): Частина 2 // О. Я. Савченко. – Київ: УОВЦ «Оріон», 2020. – 160 с.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>